

videli, da bo mogoče to utrdbo vzeti samo po trdovratnem obleganju z močno artiljerijo. A v tem je slaba stran Črnogorcev. Že čez mesec dni obstreljujejo s svojimi petnajst centimetrskimi možnarji Taraboš, a ko to pišem, so dosegli le neznatnih uspehov. Turški topovi so tukaj boljši in večji od črnogorskih.

Pri Skadru se izliva iz jezera reka Bojana, da hiti odtod v Jadransko morje. Ob mostu so postavili Turki 3000 mož, ki so Črnogorce odbili. V mestu je nastala velika lakota. Vlada je odredila, da se razdeli moštvu vsak dan 28.000 porcij kruha, seveda — dokler ga je kaj. Vsi mohamedanci, od bogatega trgovca do strganega cigana, so oboroženi in se bojujejo. Kristjani ne nosijo orožja; lahko si je misliti njih položaj v obleganem mestu, ko lete noter črnogorske granate! Revno ljudstvo strada, da je joj, in čaka dne, ko pade trdnjava.

Črnogorci so udarili tudi na jug ob morski obali, da vzemo Leš in Sv. Ivan v Medui. Bila je prava lovska sreča, da so zajeli tam Turkom 10.000 vreč moke, namenjene v Skader; imajo vsaj Črnogorci kruha! A z Albancem se ni šaliti. Pri Lešu so Albanci napadli pol bataljona Črnogorcev in so ga popolnoma uničili. Dne 3. novembra so Skadrani vrgli Črnogorce nazaj do Bojane, in general Gjurović je moral tako bežati, da je izgubil celo svoj dnevnik, ki ga prebirajo v skadrskih kavarnah.

K črnogorski vojski pred Skader je došel prestolonaslednik Danilo. Čez jezero vozijo nove oblegalne topove v kljub temu, da Turki z gore streljajo na ladje. Po vsem svetu razkropljeni Črnogorci, ki so

slišali o stiski domovine, se v velikih trumah vračajo in vstopajo v vojsko kot prostovoljci. Tudi aeroplane so že dobili Črnogorci, da z njimi poizvedo za turške postojanke. Ko dojde Vukotić na pomoč, napadejo z večjo močjo. Da bi prišli srbski topovi, ki jih tako rabijo Črnogorci, je pri snežnem vremenu izključeno. Sicer je pa padec Skadra samo vprašanje nekaj dni.

Kdo bi bil pričakoval od majhne Črne gore takega nastopa? Kralj Nikita je vmešavanje Avstrije in Italije ponosno zavrnil...

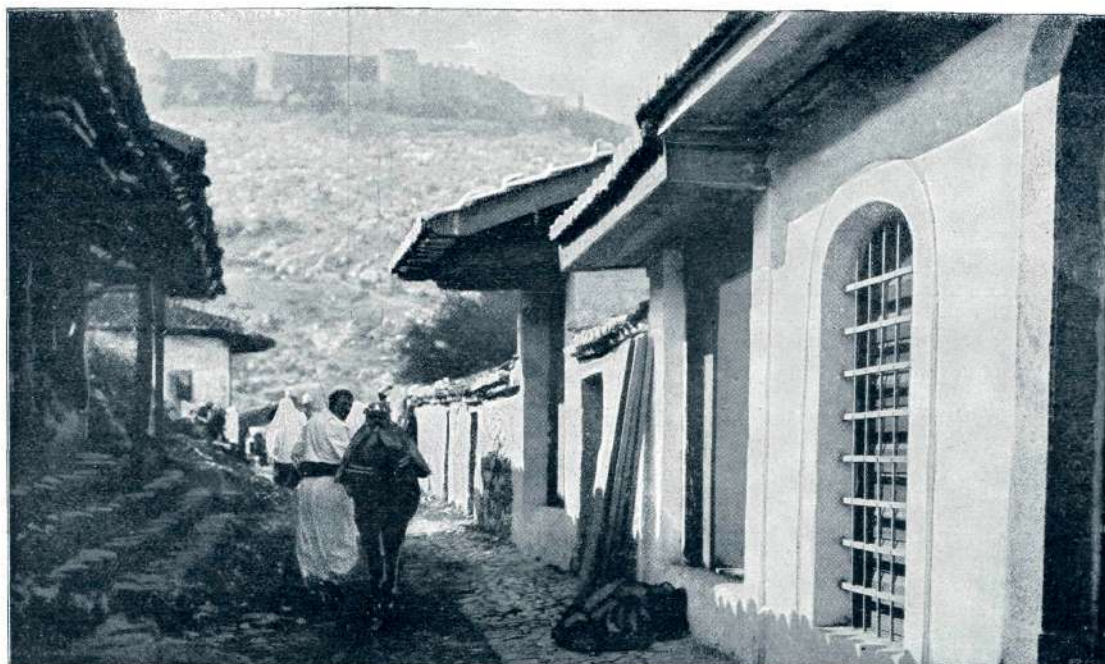

GENERAL PUTNIK,
vrhovni poveljnik srbske
armade, imenovan vojvoda.

Mnogo lažji in hvaležnejši posel sta dobili Srbija in Grška. Ko Črnogorci s krvavimi glavami butajo že ves mesec v Taraboš, pa Srbi in Grki kar marširajo, kolikor jih noge neso, in kamor stopijo, vzemo zemljo v posest.

Srbska stvar je bila dobljena z bitko pri Kum an o v e m. Tu je padla odločitev, potem je šlo samo dalje. Ta bitka pa je bila krvava, in ni mnogo manjkalo, da bi se bilo Srbom slabo godilo.

Svoj glavni stan je kralj Peter preložil v Vranjo ob državni meji. Odtod vodi železnica v Skoplje, v staro prestolnico srbsko, zaželjeni neposredni cilj srbske vojske. Pa na poti je stal Zeki paša s svojo močno vojsko. Severni oddelek srbske armade je najprej vzel Prištino. To mesto je po velikosti nekako toliko kakor Niš v Srbiji. Po štetju, ki se je izvršilo pred kakimi 20 leti, je štela Priština 17.650 duš in 3510 hiš. Nima nič posebnosti, a je važna radi glavne cestne zveze. Okrog leta 1160. je bila Priština prestolnica Štefana Nemanje.

SKADRSKA ULICA (TURŠKI DEL).